

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ;

της *Aydin Mehmet Ali*

Αυτή είναι μια διαφοροποιημένη εκδοχή ενός άρθρου που παρουσιάστηκε στο συνέδριο με τίτλο “εις αναζήτηση λύσης του Κυπριακού” που έγινε στο LSE στις 15 Φεβρουάριου 92. Μετά από την πρώτη παρουσίαση του άρθρου η “Ευρωμανία” έχει φτάσει στο ζενίθ της και μπορούμε να δούμε πολλά άλλα παραδείγματα. Όμως τα βασικά σημεία δεν έχουν αλλάξει.

“Και πραγματικά ελπίζουμε και ευχόμαστε να δούμε την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα όπου ανήκει, όπως μια Ευρωπαϊκή χώρα”. Παρόμοια συναισθήματα εκφράζονται εδώ και αρκετό χρόνο σε διάφορες συνεδριάσεις στο Λονδίνο, στην Κύπρο και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Εκτός από τους Κύπριους άλλοι, μη Κύπριοι, που νομίζουν ότι κάνουν χάρη στην Κύπρο, παίρνοντας αυτή τη θέση, έχουν εκφράσει τέτοιες απόψεις με μεγάλη αυτοπεποίθηση. Ακόμα και ο βουλευτής του Tottenham σε μια συνέντευξη του στην Παροικιακή εφημερίδα το 1992 εξέφραζε απόψεις όπως. “Η Κύπρος χρειάζεται να είναι μέρος της Νέας Ευρώπης- πολλές από τις παραδόσεις της είναι Ευρωπαϊκές και είναι κοντά στην Ευρώπη”. Και “μικρές χώρες όπως η Κύπρος χρειάζονται προστασία ιδιαίτερα τη Στρατιωτική προστασία που προσφέρει η Ευρώπη. Επιπρόσθετα πιστεύω ότι η Κύπρος διά μέσου της Ευρώπης μπορεί να βοηθηθεί και στην επίλυση του χωρισμού ή του διαχωρισμού της χώρας”. Θέλω να διαφωνήσω με τη λογική αυτών των θέσεων και υπάρχουν πολλές εμπειρικές αποδείξεις που υποστηρίζουν την αντίθεση μου. Παρόμοια επιχειρήματα που υποστηρίζουν την “Ευρωπαϊκότητα” και τη “λευκότητα” ή “non blackness” των Κυπρίων έχουν εμφανιστεί και σε άλλες συζητήσεις στο Λονδίνο. Σίγουρα η Ευρωπαϊκότητα των Κυπρίων θα πρέπει να απασχολεί και τους Κύπριους που ζουν στην Κύπρο. Η συζήτηση στο Λονδίνο περιστρέφεται γύρω από θέματα εξασφάλισης χρηματικών πόρων, αφού αυτοί οι πόροι παρέχονται σύμφωνα με το διαχωρισμό των φυλετικών ομάδων. Σε ένα άρθρο ο Γιθάρας, ένας από τους διοργανωτές του φεστιβάλ Camden το 1991 έχοντας κάνει την παρατήρηση ότι οι ομάδες τεχνών των Ασιατών και Μαύρων συζητούν ενώπιον των πιθανών χρηματοδοτών με επιχειρήματα όπως:

“Οι Κύπριοι δεν δικαιούνται αυτά τα λεφτά επειδή στην πραγματικότητα δεν είναι Μαύροι” παρατήρησε, “σημαντικό είναι ότι οι Κύπριοι είναι μια λευκή Ευρωπαϊκή μειονότητα με ιστορικό αποικιακό και με έντονη νεοαποικιακή ύπαρξη. Αυτή η πραγματικότητα προκαλεί αμηχανία στους παραγωγούς τηλεόρασης, διευθυντές και σε άλλους ανάλογους επαγγελματίες”.

Παρόμοια επιχειρήματα προβάλλει και η VIGAR (1991) σε έρευνα που έκαμε για το Arts Council με τίτλο “Cypriot Cultural Interests and Aspirations”. Φοβάμαι ότι αυτά τα επιχειρήματα μου προκαλούν ανησυχία γιατί δεν τα δέχομαι ως τον προσδιορισμό της ταυτότητάς μου σαν μια τουρκοκύπρια γυναίκα. Εγώ δεν θεωρώ τον εαυτό μου ούτε Ευρωπαία ούτε Λευκή.

Από τη δεκαετία του 1960 σαν μια ενεργός κοινοτική ακτιβίστρια σκεφτόμουν και εργαζόμουν για πολλά από τα θέματα που έχουν να κάνουν με το ρατσισμό και την Ευρωπαϊκότητα στο γενικότερο πλαίσιο του αντι-ρατσισμού. Έχω προβάλει και συζητήσει θέματα σχετικά με το κατά πόσο οι Τουρκόφωνες κοινότητες αποτελούν μέρος των μαύρων κοινοτήτων της Βρετανίας από το 1983. Έχω καταπιαστεί με αυτά τα θέματα σε συζητήσεις διαλέξεις, work shops και σε ένα άρθρο του 1983. Αυτή τη στιγμή η κύρια μου προβληματική είναι η Ευρωπαϊκότητα ή όχι της Κύπρου και των Κυπρίων.

Βρίσκω ότι πρέπει να ρωτήσω τον εαυτό μου μερικές απλές αλλά όχι απλουστευμένες ερωτήσεις: 1) **Οι Κύπριοι είναι Ευρωπαίοι;** 2) **Η Κύπρος είναι μέρος της Ευρώπης;** 3) **γιατί οι Κύπριοι θέλουν να έχουν Ευρωπαϊκή ταυτότητα και να είναι μέρος της Ευρώπης;** Σε όλη τη διάρκεια αυτής της μέρας σε αυτό το συνέδριο έχει επικρατήσει η αναμφισβήτητη υπόθεση της Ευρωπαϊκότητας της Κύπρου.

Ο John Mucdonald, ένας Καναδός δημοσιογράφος στη δική του παρουσίαση ανέφερε για την Κύπρο ότι “αξίζει να είναι στην Ευρώπη”. Κατά κάποιον τρόπο να ανήκεις στην Ευρώπη είναι τιμή, ή κάτι το επιθυμητό, κάτι που όταν σου δοθεί είναι κάτι σαν ανταμοιβή. Οι περισσότεροι ομιλητές ξεκινούν με αυτή την αρχή. Σαν άτομο που έχει ζήσει στην Ευρώπη τα τελευταία 30 χρόνια και που έχει ταξιδέψει σχεδόν σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες θέλω να αμφισβητήσω αυτή την άποψη. Θέλω να την αμφισβητήσω γιατί νομίζω ότι αποτελεί ένα μέρος της αδυναμίας μας να αναγνωρίσουμε την πραγματική θέση μας όπως αντικατοπτρίζεται και σε άλλες πτυχές της ζωής μας εμποδίζοντας μας έτσι να βρούμε μια λύση στα προβλήματα μας.

Πιστεύω ότι τα δυο πρώτα ερωτήματα μπορούμε εύκολα να τα απαντήσουμε. Γεωγραφικά, Ιστορικά, Εθνικά, Οικονομικά κοινωνικοπολιτιστικά σχήματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν πλαίσιο για ένα πειστικό επιχείρημα ότι η απάντηση και στις δυο ερωτήσεις είναι: Όχι οι Κυπριαίοι δεν είναι Ευρωπαίοι.

Η τρίτη ερώτηση αποτελεί και την ουσία του θέματος. Πιο δύσκολη να απαντηθεί αλλά πιο αποκαλυπτική αφού διεισδύει βαθιά μέσα στην ψυχosύνθεση των Κυπρίων και της Κυπριακής ταυτότητας. Είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με το θέμα της ταυτότητας. Αν και έχω τοποθετηθεί για τις δυο πρώτες ερωτήσεις και ισχυρίστηκα ότι οι απαντήσεις είναι εμφανείς, γι' αυτή τη συζήτηση θέλω να καταπιαστώ με ορισμένους από τους σημαντικούς του παράγοντες.

Γεωγραφικά Είμαστε Μέλος της Ευρώπης;

Όχι αν και η φαντασία μας απεγνωσμένα το επιθυμά.

Σε οποιονδήποτε χάρτη, όσο Ευρωκεντρικός και αν είναι, είμαστε καθαρά μέρος της Μέσης Ανατολής. Είμαστε στη διασταύρωση των τριών Ηπείρων, Ασίας, Ευρώπης, Αφρικής. Ο χαρακτήρας μας, η ιστορία μας, η κουλτούρα μας, η οικονομία, η ψυχολογία, η κοινωνιολογία και οι θρησκείες μας όλο το είναι της κοινωνίας αντανakλούν ακριβώς αυτή την πραγματικότητα. Η κατάσταση του είναι μας μπορεί να είναι μια σύνθεση πλούσια και ώριμη, αποτέλεσμα της πολυπρόσωπης κοινωνίας μας ή το αποτέλεσμα σχιζοφρενικού διχασμού όμοιο με ένα παιδί που διχάζεται.

Μπορεί να είμαστε είτε σε μια κατάσταση σύγχισης χωρίς να γνωρίζουμε ποιοι είμαστε, ποιοι θα είμαστε αύριο ή σε ποιους θα ανήκουμε (α... αυτή η απεγνωσμένη επιθυμία να ανήκουμε... να είμαστε ιδιοκτησία κάποιου) ή να είμαστε ήσυχoi και ασφαλείς γνωρίζοντας τον εαυτό μας.

Μήπως η γεωγραφική μας μικρότητα μας έχει δημιουργήσει ένα φόβο ότι δεν μπορούμε να επιβιώσουμε από μόνοι μας. **Μήπως πρέπει να ανήκουμε σε κάτι για να επιβιώσουμε; Μήπως η μικρότητα κατ' ανάγκην σημαίνει ότι θα μείνουμε σαν ένα παιδί που επιδιώκει συνεχώς να ανήκει κάπου;** Ποιος είναι ο ρόλος του μεγάλου αδελφού, ή της μεγάλης αδελφής ή μητέρας στη συνέχιση αυτού του μύθου; Εννοείται ότι είναι αναγκαίο να δημιουργήσουμε δεσμούς οικονομικούς, πολιτικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς δεσμούς με άλλες χώρες σε ένα αλληλοεξαρτώμενο κόσμο με σοσιαλιστικές ή καπιταλιστικές σχέσεις.

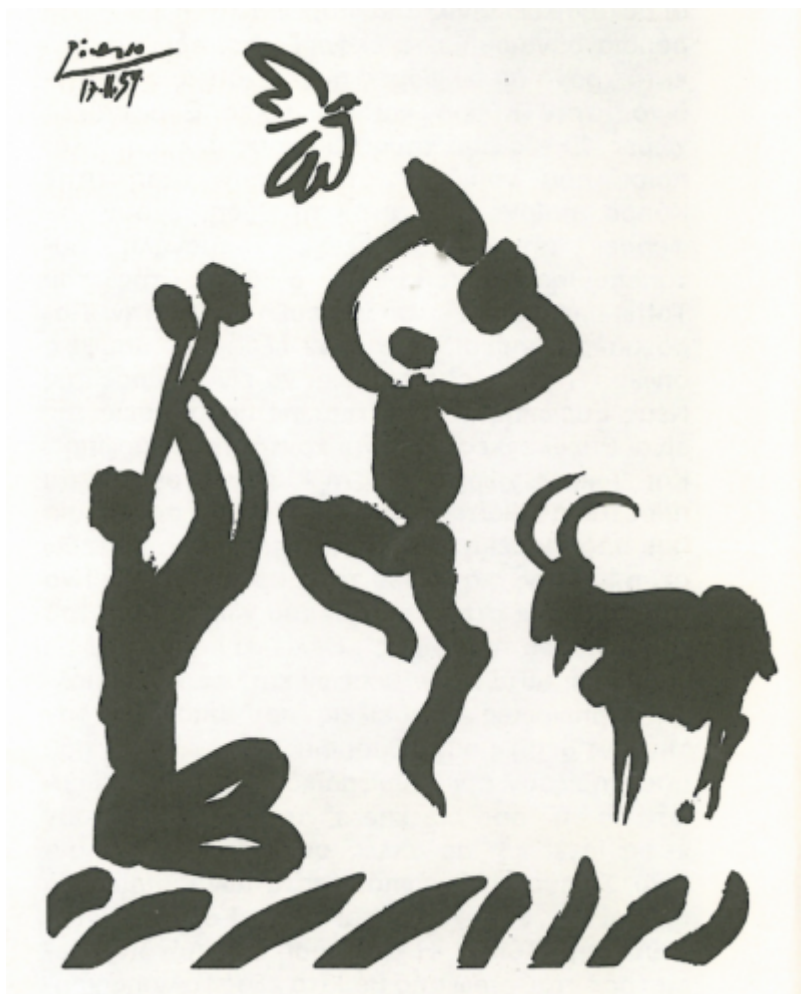
Απλά επειδή οι Ευρωπαίοι μας διεκδικούν στις ιστορίες τους σαν μέρη της αποικιοκρατίας τους, αυτό δεν μας κάνει Ευρωπαίους. Απλά επειδή τους "ανήκαμε" δεν μας κάνει ευρωπαίους.

Και οι Ευρωπαϊκές Εισβολές;

Μήπως αυτές οι εισβολές έφεραν Ευρωπαίους που εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο κι άλλαξαν το χαρακτήρα του πληθυσμού και τη δημογραφία του; Νομίζω ότι πρέπει να κάνουμε ένα διαχωρισμό ανάμεσα στους Μεσογειακούς λαούς που εισέβαλαν και εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο, όπως οι Γενοβέζοι Βενετοί και οι Λουζινιανοί (και υπάρχουν λίγα στοιχεία για εγκατάσταση) και στους Βορειο-Ευρωπαίους.

Επιπλέον τι θα πούμε για τους πιο σημαντικούς εισβολείς όπως οι Φοίνικες οι Οθωμανοί από την Ασία, οι Άραβες της Μέσης Ανατολής και την Αφρική, οι Έλληνες απ' τις Μυκήνες και τη Μικρά Ασία. Τι να πούμε για τις αρχαίες ελληνικές εισβολές; Μήπως ήταν Ευρωπαίοι; Η δική μου ιστορική έρευνα λέει ότι μπορεί να μην ήταν.

Οι Αρχαίοι Έλληνες ήρθαν από τις ακτές και τα βασίλεια της Μ. Ασίας και των Βαλκανίων. Τελευταίως, ήρθαν και λίγοι εκτοπισμένοι Έλληνες από την Ανατολή που αναγκάστηκαν να φύγουν από τα σπίτια τους ως αποτέλεσμα του πολέμου της Ανεξαρτησίας της Τουρκίας στις αρχές του 1920 και εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο με την ενθάρρυνση της Βρετανικής αυτοκρατορίας. Οι περισσότεροι ως γνωστόν πήγαν στην Ελλάδα όπου ήταν γνωστοί και σαν "ανατολίτες". Ιστορικά και αντικειμενικά νομίζω ότι δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι είμαστε Ευρωπαίοι. Στην καλύτερη περίπτωση είμαστε ένα μείγμα Μεσογειακών, Ασιατικών, Αφρικανών και Αραβικών λαών.

Εθνικά Ποιοι Είμαστε;

Ποιος ξέρει πως ήταν οι πρώτοι Κύπριοι; Αποκαλούντο Ευρωπαίοι και στη λίθινη εποχή; Προήλθαν από την Ευρώπη; Η ανθρωπολογία μας δείχνει την ανέλιξη και μετανάστευση πληθυσμών από την Αφρική προς την Ευρώπη και όχι το αντίθετο. Και τι συμβαίνει όταν πρέπει να λάβουμε υπόψιν και τις τελευταίες έρευνες... που δείχνουν ότι όλες οι φυλές κατάγονται από μια Αφρικάνα γυναίκα; Για μερικούς Κύπριους που με σθένος υπερασπίζονται την Ευρωπαϊκότητα τους και ούτε καν εξετάζουν την πιθανότητα να μην είναι Ευρωπαίοι αντιλαμβάνομαι ότι όλες αυτές οι απόψεις προκαλούν σοκ.

Μήπως με αυτό λέω ότι είμαστε μαύροι; Έτσι φαίνεται. Αν απομακρυνθούμε από την παγκόσμια σκηνή και τις κινήσεις των αρχαίων πληθυσμών και συγκεντρωθούμε στις σύγχρονες εθνικές ομάδες στην Κύπρο, δεν μπορεί να μας διαφύγει το γεγονός ότι η μεγαλύτερη εθνική μας ομάδα μετά από την πλειοψηφία είναι οι Τουρκοκύπριοι. Και οπωσδήποτε οι Τουρκοκύπριοι δεν είναι Ευρωπαίοι. Εθνικά η πλειοψηφία των Τουρκοκύπριων προέρχεται από την Ασιατική και την Κεντρική Ασία.

Μερικοί είναι Αραβικής και Αφρικανικής προλεύσεως και ένας μικρός αριθμός είναι Ρωσικής και Βαλκανικής προελεύσεως. Και όμως ακόμα και ανάμεσα στους Τουρκοκύπριους υπάρχει μια απεγνωσμένη ανάγκη να είναι Ευρωπαίοι. Άλλες εθνικές ομάδες όπως οι Αρμένιοι και οι Μαρωνίτες, δεν είναι ούτε αυτές Ευρωπαϊκής καταγωγής αλλά κατάγονται από τη Μέση Ανατολή. Παραδέχομαι ότι τελευταίως μια μικρή ομάδα Κυπρίων γενιούνται στην Ευρώπη ως αποτέλεσμα γάμων με Ευρωπαίες και Ευρωπαίους. Θα είναι πολύ ενδιαφέρον να δούμε πως θα διαλέξουν να καθορίσουν την ταυτότητα τους.

Επικρατεί η άποψη ότι η ομάδα της πλειοψηφίας, δηλαδή η Ελληνοκύπριοι είναι Ευρωπαίοι. Με τα πιο πάνω επιχειρήματα θέλω να αμφισβητήσω αυτή την άποψη. Αν το επιχείρημα της Ευρωπαϊκότητας

των Ελληνοκυπρίων είναι βασισμένο στους αρχαίους Έλληνες, στους Μυκηναίους και τους Αχαιούς που εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο, και από τους οποίους οι σημερινοί Ελληνοκύπριοι ισχυρίζονται ότι κατάγονται, από που προήλθαν αυτές οι ομάδες; Φαίνεται ότι προήλθαν από τις ακτές της Ανατολίας και τη Βαλκανική Χερσόνησο. Και πως επηρεάστηκε και άλλαξε εκείνη η κουλτούρα μετά από τρεις χιλιάδες χρόνια ως αποτέλεσμα εισβολών και κοινωνικοπολιτιστικών αναμειξών. Μήπως προσπαθούμε να αποδείξουμε την Ευρωπαϊκότητα μας με επιχειρήματα ότι καταγόμαστε από τους αρχαίους Έλληνες που έτυχε να ζήσουν στην Κύπρο πριν τρεις χιλιάδες χρόνια; Έτσι η άποψη ότι οι Κύπριοι είναι Λευκοί Ευρωπαίοι μου προκαλεί σημαντικά προβλήματα.

Ακόμα και εξετάζοντας τις εθνιστικές ομάδες που υπάρχουν τώρα στο νησί, η παραπάνω θέση μου προκαλεί σοβαρά προβλήματα σε διάφορα επίπεδα. Εάν οι Κύπριοι θεωρούνται Ευρωπαίοι γιατί θεωρείται σαν δεδομένο ότι οι Ελληνοκύπριοι είναι λευκού Ευρωπαίοι - κάτι για το οποίο ακόμα δεν έχω πειστεί - αυτό στηρίζεται σε ρατσιστική προκατάληψη μια και οι άλλες κοινότητες δεν είναι "ευρωπαίοι". Η δήλωση / θέση είναι άρνηση της ύπαρξης των άλλων κοινοτήτων ως Κυπρίων εκτός αν είναι Ελληνοκύπριοι. Το επιχείρημα υποδαυλίζει ουσιαστικά τη σοβινιστική θέση ότι η Κύπρος είναι Ελληνικό νησί. Πρέπει να εξασκείται περισσότερη προσοχή και σκέψη όταν γίνονται τέτοιες απόλυτες και ισοπεδωτικές δηλώσεις, ιδιαίτερα από ριζοσπάστες ή διανοούμενους που θα έπρεπε να ξέρουν περισσότερα. Στη χειρότερη περίπτωση αυτό το επιχείρημα εκφράζει την κρίση ταυτότητας των Κυπρίων. Γιατί να θέλεις να είσαι Ευρωπαίος όταν δεν είσαι;

Οικονομικά είμαστε ευρωπαίοι;

Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι η οικονομική επιβίωση ή ανάπτυξη της Κύπρου εξαρτάται από την Ευρώπη

Στην πρόσφατη κατάσταση της ύφεσης και του προστατευτισμού της καπιταλιστικής Οικονομικής πολιτικής, όπου η Ευρώπη προσπαθεί να δημιουργήσει προστατευόμενες αγορές απέναντι στο "φίλο" της, τις ΗΠΑ από τη μια και απέναντι στο νέο πανίσχυρο "εχθρό", την Ιαπωνία, δεν δημιουργείται η κατάλληλη ατμόσφαιρα για τη συμπερίληψη ενός ασήμαντου μέλους το οποίο μάλιστα παίρνει και τον αέρα του "σημεινόντος μέλους" (partner) χωρίς καμιά πραγματική δύναμη ανάμεσα στα κεντροευρωπαϊκά λευκά μέλη. Είναι αρκετά σαφές ότι η Ευρωπαϊκή κοινότητα κυριαρχείται από το lobby των λευκών Ευρωπαίων οι οποίοι θα θέσουν σαν προτεραιότητα αιτήσεις από ανάλογες χώρες συμπεριλαμβανομένων των βορείων λευκών κρατών όπως της Λεττονίας, της Εσθονίας και της Λιθουανίας. Άρα τι πιθανότητες έχει ένα μικρό νησί στην πιο μακρινή ανατολική άκρη της Μεσογείου της οποίας η γεωγραφική θέση, κατά πόσο ανήκει ή όχι στην Ευρώπη είναι αμφίβολη; Και τι οικονομική σημασία έχει για τα Ευρωπαϊκά κράτη;

Δεν είναι η πραγματική θέση της Κύπρου σημαντική στις οικονομικές της δυνατότητες προς την Ασία και την Αφρική; Δεν είναι πιο σημαντικές οι δυνατότητες της Κύπρου στην παραγωγή, το εμπόριο και τις εξαγωγές παρά να βασίζεται στον τουρισμό, ο οποίος μπορεί να εξαφανιστεί με μια μονοκοντυλιά - λ.χ. πόλεμος του Κόλπου. Επιπλέον ο τουρισμός δεν εξαρτάται από τη συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Μπορεί να συνεχιστεί και ανεξάρτητα από αυτήν. Μπορεί η Κύπρος να γίνει ηγεμονική οικονομικά με άλλους τρόπους εκτός από το να στραφεί προς την Ασία και την Αφρική; Μπορεί να γίνει κέντρο της ανώτερης εκπαίδευσης για τους λαούς της Αφρικής και της Ασίας; Με το υψηλό ποσοστό αποφοίτων Πανεπιστημίου και εξειδικευμένων τεχνικών, μπορεί να γίνει κέντρο για συσσώρευση κεφαλαίου αναλαμβάνοντας τον παλιό ρόλο της Βηρυτού; Μπορεί να γίνει κέντρο της πληροφόρησης και της πληροφοριακής τεχνολογίας; Μπορεί να γίνει ένα κέντρο του "άριστου".

Ψυχολογικά, είναι η Κύπρος μέρος της Ευρώπης;

Νομίζω ότι αυτό είναι το κεντρικό μας πρόβλημα σαν Κύπριοι. Αυτό που με εντυπωσιάζει είναι ότι

δεν έχουμε καν κοιτάξει ή αναλύσει το τι σημαίνει Ευρωπαίος. Τι σημαίνει να είσαι Ευρωπαίος για ένα γάλλο μεσο-αστό άνδρα και τι σημαίνει για Αλγεरिकή κοπέλλα, τρίτης γενιάς, που γεννήθηκε στο Παρίσι; Τι σημαίνει

για την κυρία τάδε στο Hampshire που αγαπά την όπερα και σε ένα Κύπριο δεύτερης γενιάς, που αγαπά τη reggae και μένει σε πολυκατοικίες στην πόλη; **Τι είναι αυτό που κάνει τον ένα Ευρωπαίο και τον άλλο όχι;** Ποιος αποφασίζει για τα κριτήρια τα οποία εναποθέτουν τον “Ευρωπαϊσμό” σε μερικούς και όχι στους άλλους; Και υπάρχουν πραγματικά οι αξίες τις οποίες προσδιορίζουμε σαν Ευρωπαϊκές και στις οποίες θέλουμε τόσο απενγλωσμένα να ενσωματωθούμε ή είναι μέρος ενός μύθου ο οποίος προάγεται και διαιωνίζεται;

Βλέπω τις διεκδικήσεις μας, ότι είμαστε Ευρωπαίοι, σαν μέρος της κρίσης ταυτότητας που ζούμε. Έχουμε μεταφέρει την κρίση της ταυτότητας από τις παλιές μας μητέρες, τις “μητέρες πατρίδες” την Ελλάδα και την Τουρκία, και την έχουμε πάρει στο κατώφλι της Ευρώπης. Οι παλιές μητέρες έχουν αποτύχει, μας έχουν προδώσει, έτσι αναζητούμε μια άλλη “μητέρα”. Μετακινούμαστε από το να είμαστε το παιδί με τις 3 μητέρες (Ελλάδα, Τουρκία, Βρετανία) στο να γίνουμε το παιδί μιας πολλαπλής μητέρας - της Ευρώπης. Αν μπορούσε να μας πάρει στην αγκαλιά της, να μας πει ότι όλα θα πάνε καλά. “Η μαμά είναι εδώ, μην ανησυχείς”. Σχεδόν προσπαθούμε να χαθούμε, να εξαφανιστούμε ανάμεσα στα άλλα αδέρφια μας, τα άλλα “ευρωπαϊκά” παιδιά. Θυμίζει την ιστορία της γυναίκας που ζούσε σε ένα παπούτσι με τα πολλά της παιδιά και το μικρό παιδί - η Κύπρος - να αναζητά προστασία από τη γριά γυναίκα που ζει σ’ αυτό το παπούτσι.

Η επιθυμία μας να μπούμε στην Ευρώπη πηγάζει από την επιθυμία μας να βρούμε μια ταυτότητα - προσπαθήσαμε να είμαστε Έλληνες, προσπαθήσαμε να είμαστε Τούρκοι, ανακαλύψαμε ότι δεν μπορούσαμε να είμαστε ούτε το ένα ούτε το άλλο - η κυπριοσύνη μας συνειδητά ή ασυνείδητα έμπαινε στη μέση. Έτσι τώρα αναζητούμε μια νέα ενοποιητική ταυτότητα που να μας συμπεριλαμβάνει όλους - Ευρωπαίοι. Ποιος μπορεί να πάει ενάντια σ’ αυτό; Έχει όλες τις προϋποθέσεις και τα επιθυμητά στοιχεία που χρειαζόμαστε. Επιτέλους θα έχουμε μια ταυτότητα: Ευρωπαίοι. Μπορούμε να είμαστε και Έλληνες και Τούρκοι μέσα σ’ αυτό. Αφού και οι άλλοι μπορούν να είναι Γερμανοί, Γάλλοι και Τούρκοι μέσα σε αυτή τη μεγάλη ταυτότητα. Και δεν υποτίθεται ότι υπάρχουν πλέον ερωτήσεις κατά πόσο είσαι Ανατολικό - ή Δυτικό - Γερμανός, κομμουνιστής ή καπιταλιστής Γερμανός. Μπορείς να είσαι Βρεττανός. Αλλά είσαι Μαύρος ή Λευκός Βρεττανός;

Αυτή η ερώτηση είναι σημαντική για τις Ευρωπαϊκές κοινωνίες και την πολιτική τους και θα γίνει ακόμα πιο σημαντική σε θέματα ισότητας και βασικών δικαιωμάτων στην Ευρώπη. Αλλά εμείς στην τυφλή μας αναζήτηση για “ευρωπαϊσμό” τείνουμε να αγνοούμε αυτά τα στοιχεία. Και βεβαίως μερικοί από εμάς αρχίζουμε ήδη να αποκαλούμε τους εαυτούς μας Κυπρο-Βρεττανούς. Αναζητούμε απεγνωσμένα μια ταυτότητα που θα μας απελευθερώσει κάπως από την υποχρέωση, την αναγκαιότητα να αποδεχτούμε την πραγματική μας ταυτότητα - ότι είμαστε Κύπριοι. Η επιθυμία μας να γίνουμε “Ευρωπαίοι” είναι μια ακόμα μάταιη προσπάθεια να αρνηθούμε αυτή την αδίστακτη πραγματικότητα. Φοβάμαι ότι η αναζήτηση θα συνεχιστεί...

Μπορούμε επίσης να πούμε ότι θα αποκτήσουμε κάποια αίσθηση ισορροπίας, δικαιοσύνης και ισότητας όταν γίνουμε μέλη. Οι Ευρωπαίοι, αυτοί που έχουν “εκπολιτίσει” τις ηπείρους και τον κόσμο θα εμψυχήσουν αυτή την ευαισθησία και σε μας. Σαν Τουρκοκύπριοι θα πραγματοποιήσουμε τη σχεδόν ψυχωτική μας επιθυμία να αποδείξουμε - λες και χρειάζεται να αποδειχτεί - ότι είμαστε ίσοι. Θα γίνουμε ίσοι με όλους τους άλλους πολίτες της Ευρωπαϊκής κοινότητας και κατά συνέπεια ίσοι με τους Ελληνοκύπριους στην Κύπρο. Η Μητέρα Ευρώπη θα διασφαλίσει ότι θα πάρουμε τα βασικά μας ανθρώπινα δικαιώματα οπουδήποτε μέσα στην κοινότητα και άρα και στην ίδια τη χώρα μας καθώς οι Ελληνοκύπριοι θα αναγκαστούν να μας τα δώσουν. Να ήταν τόσο εύκολο... Μια ματιά στις μαύρες κοινότητες στην Κοινότητα θα αποκαλύψει τα λάθη του επιχειρήματος.

Ενώ οι Τουρκοκύπριοι θα πετύχουν την “ισότητα” τους, οι Ελληνοκύπριοι θα αποκτήσουν “προστασία”. Δεν θα υπάρχει πια ο μπαμπούλας της Τουρκίας να επεμβαίνει και να τους απειλεί με βία και παραβίαση. Η μητέρα Ευρωπαϊκή κοινότητα θα διασφαλίσει ότι αυτό δεν θα συμβεί αλλά πιο σημαντικά θα φροντίσει να τιμωρηθεί παραδειγματικά ο ένοχος. Μια γρήγορη ματιά στην Ευρώπη και ειδικότερα σ’ αυτό που ήταν κάποτε η Γιουγκοσλαβία θα δείξει τα λάθη αυτής της θέσης.

Αναζητούμε τη δικαιοσύνη. Σαν ένας μικρός λαός έχουμε μια πολύ ανεπτυγμένη αίσθηση δικαιοσύνης - προσωπικής, πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής δικαιοσύνης. Και όμως θέλουμε να μπούμε στο αποκλειστικό (exclusive) club των τέως αποικιοκρατών που ήταν υπεύθυνοι για την παραβίαση κάθε έννοιας δικαιοσύνης και ανθρωπίνων δικαιωμάτων - αυτά δηλαδή που τους ζητάμε να μας δώσουν, να εφαρμόσουν - σε όλο τον κόσμο. **Θα είμαστε στη μοναδική θέση να είμαστε η μόνη αποικιοκρατούμενη χώρα ανάμεσα στις αποικιακές.** Φαινόμαστε ανίκανοι να απαλλαγούμε από τη ψυχολογία του να είμαστε αποικιοκρατούμενοι, πέφτουμε στο ιστορικό σύνδρομο του αποικιοκρατού μενού και κάνουμε βήματα για να ανοίξουμε την πόρτα σε ένα ακόμα αποικιοκράτη: την ευρωπαϊκή κοινότητα. Αυτή τη φορά δεν υπάρχουν ημίμετρα - τους προσκαλούμε όλους, την κολλεκτίβα των αποικιοκρατών που βίασαν, λεηλάτησαν, εκμεταλεύτηκαν και υποδούλωσαν το περισσότερο μέρος του πλανήτη.

Έτσι, αν είμαστε Μέσα-ανατολίτες γιατί να θέλουμε να είμαστε Ευρωπαίοι; Γιατί να θέλουμε να είμαστε Ευρωπαίοι όταν δεν είμαστε; Νομίζουμε ότι θα μπούμε σε ένα πιο ειρηνικό, πιο δυνατό, πιο πολιτισμένο, πιο σταθερό οικονομικά και πολιτικά, πιο ίσο κόσμο; Και τι θα γίνει με τους πολέμους σ’ αυτό που ήταν κάποτε η Γιουγκοσλαβία, η Βόρειος Ιρλανδία, με το ρατσισμό, τις εξεγέρσεις των (Inner city) πόλεων, το φασισμό, τη φτώχεια σε κάθε Ευρωπαϊκή πόλη; Γιατί θέλουμε να γίνουμε μέρος αυτού του πράγματος; Γιατί δεν γινόμαστε αυτό που είμαστε: Κύπριοι, ένα μείγμα από κουλτούρες και λαούς, μια Μεσανατολίτικη μειοψηφία.

Υποσημειώσεις:

1. Λ. Πύθαρος, Camden Cypriot Festival, Παρουσίαση 16 Μαΐου 1991, Λονδίνο.
2. Maria Vigor, Cultural diversity: Cypriot Cultural Interests and Aspirations, National Arts and Media Strategy Unit, Arts Council, 1991, London.
3. Audin Mehmet Ali. Are the Turkish Communities part of the Black Communities? 1983.
4. Η συγγραφέας εννοεί την αρχαία Κιλικία (σημ. μεταφραστή).

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Τραίνο στην πόλη - Τεύχος 11, Δεκαετία 1990-1999, 1994, Αντιρρησίας Συνείδησης Γιάννης Πάρπας, Λεμεσός, Κυπριακή Συνείδηση

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο

Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:traino:no_11:dialogos4

Last update: 2020/08/31 11:50

